

İvedi yargılama usulü” başlıklı 20/A maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; ihaleden yasaklama kararları hariç ihale işlemlerinden doğan uyuşmazlıklarda söz konusu yargılama usulünün uygulanacağı düzenlenmiştir. İhaleden yasaklama kararları hariç ihale işlemlerinden doğan uyuşmazlıklar ifadesinden ne anlaşılması gerektiği “ihale işlemleri” kavramıyla ilgilidir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanun’un “Tanımlar” başlıklı 4. maddesine göre, ihale; “Bu

Kanunda yazılı usul ve şartlarla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin istekliler arasından seçilecek birisi üzerine bırakıldığını gösteren ve ihale yetkilisinin onayını müteakip sözleşmenin imzalanması ile tamamlanan işlemleri” ifade etmektedir. Dava konusu uyuşmazlıkta, 2012 yılında yapılan ihalede davacı tarafından sözleşme bedelinin onbinde beşi oranında davalı idare hesabına yatırılan 6.859,14.- TL Kamu İhale Kurumu payının iadesi talebi söz konusudur.

Bu uyuşmazlığın yukarıda anılan “ihale” tanımı bağlamında “ihale işlemi” olarak değerlendirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

13. D., E. 2017/173 K. 2017/350 T. 10.2.2017

İstemin Özeti :Ankara 9. İdare Mahkemesi'nin tek hâkimle verdiği 21.12.2015 tarih ve E:2014/2187, K:2015/2654 sayılı kararın itirazın bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Savunma verilmemiştir.

Danıştay Tetkik Hâkimi K1'nin Düşüncesi : Dosyanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi uyarınca görevli ve yetkili olan Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne gönderilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlenildikten ve dosyadaki belgeler 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14. maddesi uyarınca incelendikten sonra gereği görüşüldü:

Dava; Malatya Belediye Başkanlığı Destek Hizmetleri Müdürlüğü'nce 25.12.2012 açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Belediye Birimlerinde Çalıştırılmak Üzere Destek Hizmeti Alımı" ihalesine ilişkin olarak davacı tarafından, sözleşme bedelinin onbinde beşi oranında davalı idare hesabına yatırılan 6.859,14.-TL Kamu İhale Kurumu payının iadesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 03.06.2014 tarih ve 60589678/855.01/1359-10181 sayılı işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı Kanun'a 6545 sayılı Kanun'un 18. maddesiyle eklenen "İvedi yargılama usulü" başlıklı 20/A maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; ihaleden yasaklama kararları hariç ihale işlemlerinden doğan uyuşmazlıklarda söz konusu yargılama usulünün uygulanacağı, (g) bendinde ise; verilen nihaî kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde temyiz yoluna başvurulabileceği kurala bağlanmıştır.

2577 sayılı Kanun'un 6545 sayılı Kanun'un 19. maddesiyle değiştirilen "İstinaf" başlıklı 45. maddesinin birinci fıkrasında; idare ve vergi mahkemelerinin kararlarına karşı, başka kanunlarda aksine hüküm bulunsa dahi, mahkemenin bulunduğu yargı çevresindeki bölge idare mahkemesine, kararın tebliğinden itibaren otuz gün içinde istinaf yoluna başvurulabileceği, altıncı fıkrasında; bölge idare mahkemelerinin 46. maddeye göre temyize açık olmayan kararlarının kesin olduğu, sekizinci fıkrasında ise; ivedi yargılama usulüne tabi olan davalarda istinaf yoluna başvurulamayacağı kuralları yer almıştır.

2577 sayılı Kanun'a 6545 sayılı Kanun'un 27. maddesiyle

eklenen Geçici 8. maddenin birinci fıkrasında; ivedi yargılama usulü hariç olmak üzere bu Kanunla idari yargıda kanun yollarına ilişkin getirilen hükümlerin, 2576 sayılı Kanunun, bu Kanunla değişik 3. maddesine göre kurulan bölge idare mahkemelerinin tüm yurttta göreve başlayacakları tarihten sonra verilen kararlar hakkında uygulanacağı, bu tarihten önce verilmiş kararlar hakkında, kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan kanun yollarına ilişkin hükümlerin uygulanacağı kuralı getirilmiştir. 07.11.2015 tarih ve 29525 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Bölge Adliye Mahkemeleri ve Bölge İdare Mahkemelerinin Tüm Yurttta Göreve Başlayacakları Tarihe İlişkin Karar” ile, söz konusu Bölge İdare Mahkemelerinin 20.07.2016 tarihinde tüm yurttta görevlerine başlayacakları duyurulmuştur. Nitekim bu tarih itibarıyla da mahkemeler yargılama faaliyetlerine başlamıştır.

Dosyanın incelenmesinden; davanın, Malatya Belediye Başkanlığı Destek Hizmetleri Müdürlüğü tarafından Belediye Birimlerinde Çalıştırılmak Üzere Destek Hizmeti Alımı” ihalesine ilişkin olarak davacı tarafından, sözleşme bedelinin onbinde beşi oranında davalı idare hesabına yatırılan 6.859,14.-TL Kamu İhale Kurumu payının iadesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 03.06.2014 tarih ve 60589678/855.01/1359-10181 sayılı davalı idare işleminin iptali istemiyle açıldığı, davanın Ankara 9. İdare Mahkemesi tarafından tek hâkimle görülerek 21.12.2015 tarihli ve E:2014/2187, K:2015/2654 sayılı kararıyla iptaline karar verildiği, davalı idare tarafından 11.07.2016 tarihli dilekçe ile söz konusu iptal kararının itirazın incelenerek bozulması talebinde bulunduğu, bu talebi inceleyen Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesi tarafından 15.12.2016 tarih ve E:2016/10, K:2016/504 sayılı karar ile özetle; “..ihale sürecine ilişkin olarak yapılan itirazın şikâyet başvurusu üzerine alınan düzeltici işlem kararı doğrultusunda davacının teklifinin değerlendirme dışı bırakılarak sözleşmenin

feshedilmesi nedeniyle, sözleşmenin imzalanabilmesi için davacı tarafından yatırılmış olan, sözleşme bedelinin onbinde beşi oranındaki 6.859,14.-TL'nin iadesi isteminden, bir başka deyişle ihale işleminden kaynaklanmış olan, dolayısıyla 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 20/A maddesinin birinci fıkrasında belirtilen ihaleden yasaklama kararları kapsamında tesis edilmiş bir işlemde kaynaklanmadığı anlaşılan bu davanın, ivedi yargılama usulüne tabi olduğu, itirazın incelenemeyeceği, temyiz incelemesinin ise Danıştay tarafından yapılması gerektiği sonucuna varıldığı.." gerekçeleriyle itiraz isteminin görev yönünden reddine ve dava dosyasının Danıştay'a gönderilmesine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Yukarıda aktarılan düzenlemelere göre, ister 20.07.2016 tarihinden önce isterse 20.07.2016 tarihinden sonra karar verilmiş olsun, ivedi yargılamaya tabi olan işlerden doğan uyuşmazlıklarda temyiz kanun yoluna başvurulacağı, bunlar dışında kalan uyuşmazlıklarda 20.07.2016 tarihinden sonra verilen kararlar için istinaf kanun yoluna başvurulacağı, ancak 2577 sayılı Kanun'un 46. maddesinde sayılan uyuşmazlıklar için istinaf kanun yolundan sonra temyiz kanun yoluna da başvurulabileceği anlaşılmaktadır. 20.07.2016 tarihinden önce verilen (ivedi yargılama usulü hariç olmak üzere) kararlar için ise kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan kanun yoluna ilişkin hükümler uygulanmaya devam edecektir. Bu bağlamda, 20.07.2016 tarihinden önce idare ve vergi mahkemelerince tek hâkimle verilen nihaî kararlara karşı mahkemelerin bulunduğu yargı çevresindeki bölge idare mahkemelerine itiraz edilebileceği görülmektedir. Ayrıca yukarıda anılan 2577 sayılı Kanun'a eklenen Geçici 8. maddeye göre, 20.07.2016 tarihinden önce verilen ivedi yargılama usulüne tabi olanlar hariç olmak üzere kararlar bakımından 2577 sayılı Kanun'un "Kararın düzeltilmesi" başlıklı 54. maddesinin de yürürlükte bulunduğu dikkate alındığında, bu

kararlar için karar düzeltme kanun yolunun açık olduğu kuşkusuzdur.

Tüm bu açıklamalar ışığında, mahkeme kararının istinaf veya temyiz kanun yoluna tabi olacağına belirlenebilmesi, dava konusu uyuşmazlığın ivedi yargılama usulüne tabi olup olmadığına göre çözümlenebilecektir. 2577 sayılı Kanun'a 6545 sayılı Kanun'un 18. maddesiyle eklenen "İvedi yargılama usulü" başlıklı 20/A maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; ihaleden yasaklama kararları hariç ihale işlemlerinden doğan uyuşmazlıklarda söz konusu yargılama usulünün uygulanacağı düzenlenmiştir. İhaleden yasaklama kararları hariç ihale işlemlerinden doğan uyuşmazlıklar ifadesinden ne anlaşılması gerektiği "ihale işlemleri" kavramıyla ilgilidir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanun'un "Tanımlar" başlıklı 4. maddesine göre, ihale; "Bu Kanunda yazılı usul ve şartlarla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin istekliler arasından seçilecek birisi üzerine bırakıldığını gösteren ve ihale yetkilisinin onayını müteakip sözleşmenin imzalanması ile tamamlanan işlemleri" ifade etmektedir. Dava konusu uyuşmazlıkta, 2012 yılında yapılan ihalede davacı tarafından sözleşme bedelinin onbinde beşi oranında davalı idare hesabına yatırılan 6.859,14.-TL Kamu İhale Kurumu payının iadesi talebi söz konusudur. Bu uyuşmazlığın yukarıda anılan "ihale" tanımı bağlamında "ihale işlemi" olarak değerlendirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Ayrıca, 6545 sayılı Kanun'un 18. maddesinin gerekçesinde; "İdari yargıda davaların tümü aynı usul takip edilmek suretiyle sonuçlandırılmaktadır. Ancak idari davaların bazıları, niteliği itibarıyla diğerlerinden farklıdır. Bu tür davaların geciktirilmeksizin karara bağlanması gerekmektedir. Bu bakımdan, gecikerek karar verilmesinde hem idare hem de davacılar bakımından katlanılması zor ya da imkânsız sonuçlar

doğuracak sınırlı sayıdaki dava türünün, diğerlerine göre daha ivedi bir şekilde sonuçlandırılması gerekmektedir. Yargısal sürecin, süratle sonuçlandırılması özel önem taşıyan ihale, özelleştirme, acele kamulaştırma uyuşmazlıklarından kaynaklanan bazı davaların ivedilikle sonuçlandırılmaması hâlinde, hukuki belirsizlik doğmasına neden olmaktadır. Madde ile Avrupa örneklerinde olduğu gibi idari yargılamaya ivedi yargılama usulü kurumu kazandırılmaktadır.” denilmiştir. Kanun’un gerekçesinde de ifade edildiği üzere, sınırlı sayıdaki dava türünün söz konusu yargılama usulüne tabi olacağı anlaşılmaktadır. Nitekim gerekçede açıkça tüm ihale işlemlerinin değil, yargısal sürecin süratle sonuçlandırılması özel önem taşıyan ihale uyuşmazlıklarınının bazıları bu yargılama usulüne tabi kılınmıştır. Bu nedenlerle; ihale süreci içinde bulunmayan teminatın irat kaydedilmesine ilişkin uyuşmazlıklar bu kapsamda yer almamaktadır.

Bu itibarla; dava konusu uyuşmazlığın ivedi yargılama usulüne göre çözümlenmesi gereken bir uyuşmazlık olmadığı, Ankara 9. İdare Mahkemesi’nin tek hâkim ile verdiği 21.12.2015 tarihli kararın, bu tarih itibarıyla yürürlükte bulunan kanun yollarına ilişkin hükümlere tabi olduğu anlaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle; Ankara 9. İdare Mahkemesi’nin tek hâkimle verdiği karar üzerine davalı idare tarafından yapılan itirazın incelenmesi, yukarıda belirtilen Kanun hükümleri uyarınca Ankara Bölge İdare Mahkemesi’nin görev ve yetki alanı içinde bulunduğundan, istemin GÖREV YÖNÜNDEN REDDİNE; dosyanın 2577 sayılı Kanun’un 15. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi uyarınca, görevli ve yetkili olan Ankara Bölge İdare Mahkemesi’ne gönderilmesine, 10.02.2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

